

Szócs Margit

Madarász Béni, avagy az űrparittyás ajándéka

Kürti Andrea rajzaival

Koinónia
Kolozsvár • 2016

Proiect co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

A könyv megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

A Koinónia Könyvkiadó tagja az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének, a Magyar Gyerekkönyvkiadók Egyesülésének és a Romániai Magyar Könyves Céhnek.

Jancsó Noémi emlékére

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Madarász Béni és barátai

Madarász Béni köszönését a falubeli felnőttek csak apró fejbiccentéssel fogadták, mert azt tartották, hogy „madarat tolláról, embert barátjáról“. Márpedig Madarász Béni barátságát senki sem óhajtotta, csak a gyerekek, akik titokban csodálták őt, és mindent elkövettek, hogy szüleik tiltása ellenére kerítése körül ólálkodjanak. Mert Béni háza táján volt ám látnivaló bőven. Kertje fáin ezernyi madárfészek, madáretető és kalitka. Annyiféle csivitelés, fütty-ár, károgás, vijjogás, turbékolás kergetőzött portája légterében, hogy aki arra járt, azt gondolhatta, a madarak Bábelébe tévedt. De nemcsak az udvara, kertje volt tele madarakkal, hanem a házába is beköltöztek. A konyhájába, szobájába, kamrájába, sőt a padlására meg a pincéjébe is. Béni élt-halt madaraiért. Értette nyelvüket, és maga is csivített, füttyült, károgott, vijjogott, turbékolt mindenféle madárnyelven. A madarak pedig hálásan viszonozták rajongását.

Béni csak ritkán mozdult ki otthonából. Időnként nyakába akasztotta távcsövét, és madárlesre ment a közeli erdőbe, vagy meglátogatta barátját, Galambdúc Tóbiást. Ilyenkor magára öltötte lódenkabátját, mely földig ért, és mindenféle méretű zsebek tarkították, melyeket madarak laktak, fejére tette színes tollakkal ékesített szalmakalapját, kezébe vette kopott sétapálcáját. Amikor elindult, vidám madárraj kísérte mindenfelé.

Galambdúc Tóbiás, a falu felhőtologia-tója és toronyóramestere a templom toronyában lakott, lába ugyanis olyan hosszúra nőtt, hogy nem akadt ház, amelybe befért volna. Ha nem volt egyéb dolga, reggeltől napestig üldögélt a toronyban, lábait földig lógatva. Társasága a mellette fészkelő galambokból és egy csikorgó szélkakasból állt, amelynek köszönhetően Tóbiás mindig tudta, honnan fúj a szél. Barátjával, Bénivel ellentétben Tóbiás nagy tiszteletnek örvendett falujában. De csak ő tudja, milyen sok időbe telt, amíg e tiszteletet kivívta magának. Kezdetben toronyóramesternek szegődött el. Állítgatta, javítgatta a toronyórát, olajozta, tisztította fogaskerekeit, és olyankor, amikor hosszabb időbe telt az óra javítása, maga mérte az időt, és kiabálta mind a négy irányba az órákat, perceket és másodperceket. Aztán valamikor később rájött, hogy ha lábujjhegyre áll, eléri a felhőket is. Próbaképpen meg is ragadott gyorsan egy sötétebb

képű felleget, és egy kicsit továbbtolta. És ekkor állt be életében a nagy fordulat, mert e tettének szemtanúi is voltak. Azonnal felismerték Tóbiásban a nagy lehetőséget. Nem lesz többé jégeső, szárazság, gondolták, hiszen Tóbiásnak csak egy mozdulatába telik a baj elhárítása. Attól a pillanattól kezdve vége-hossza nem volt a kéréseknek:

- Szárad a sarjúm, kérlek, told tovább az esőfelhőket – rimánkodott egy módos gazda.
- Dehogyan told, kiszárad a vetemény a kertemben, eső kellene – perelt egy asszony.

Szegény Tóbiásnak főtt is a feje, hogyan tehetne igazságot. Rövid időn belül két érdekcsoportra szakadt a falu: az eső és a szép idő pártiakra. Az emberek minden reggel összegyűltek a templom előtt, és a két csoport összemérte erejét. Kézfelnyújtással szavazták meg az aznapi esőt vagy jó időt. Ennek megfelelően Tóbiás eltolta vagy közelebb húzta az esőfelhőket. Az is előfordult, hogy az esőt és a jó időt kérők teljesen egyenlő arányban voltak. Ilyenkor Tóbiás úgy igazgatta

a felhőket, hogy a falu egyik felében esett az eső, másik felében meg süttött a nap. Középen pedig gyönyörű szivárvány ívelt.

Tóbiás éppen végére ért a reggeli felhőtologatásnak, amikor a távolban észrevette a madárrajban közeledő barátját, Madarász Bénit. Kalapjával máris integetett feléje.

Béni és Tóbiás barátsága akkor szövődött szorosra, amikor Tóbiás kiűzte a faluból Menyét Ábrist, a madárkitömőt, és megvédte Bénit, megmentette madarait a gúnyolódók további rosszindulatától és bántalmazásától. Ugyanis hiába nem ártott a légynek sem szegény Béni, folyton rosszízű tréfák és durva csínyek áldozata lett. Menyét Ábris bujtogatására madarait állandóan zaklatták, parittyázták. Egyik alkalommal a garázdálkodók kapuját felfeszítve betódultak udvarára, levadászták madarai színe-javát, és Ábrishoz szállították mindahányat, hogy kitömje őket. Szegény Béni teljesen odavolt a kétségbeeséstől. Tóbiás éppen abban az időben vált a falu rettegett és tisztelt urává. Amikor tudomására jutottak a történetek, akkorát kiáltott tornyából, hogy mennydörgésnek is beillett volna. Lábujjhegyre állt, és azon nyomban összegyűjtött minden haragos felhőt, amit csak elért. Olyan égzengést kerékített, amelyet még nem látott a falu. Menyét Ábris háza fölött százával cikáztak s le-lecsaptak a villámok, vadul morajlott az ég mindaddig, amíg a réműlettől félholt Ábris ki nem rohant házából, és villámokkal a nyomában világgá nem szaladt. Ekkor Tóbiás a toronyból kihirdette, hogy aki még

egyszer bántalmazni merészeli barátját, Madarász Bénit vagy madarait, az Menyét Ábris sorsára jut.

Béni a templomhoz érve felmászott a rozoga, szüette csigalépcsőn, és leült Tóbiás mellé.

– Hoztam pár fürjtojást reggelire – mondta.

– Köszönöm, Béni – vette át Tóbiás az ajándékot meghatódva.

– Készülődnek a vándormadaraim, itt van az ősz. Ez pedig azt jelenti, hogy érkezett Gereben születésnapja – folytatta Béni.

– Így van, nekem is eszembe jutott az imént. Át is léphetünk hozzá, ha megreggeliztünk – ajánlotta falogatás közben Tóbiás.

Tóbiás lépésével mérve valóban csak egy lépésnyire lakott Gereben, de Béninek legalább fél mérföldet kellett loholnia, amíg Gereben kapujához ért. A kapu mindig nyitva állt a kedves vendégek előtt. És Gereben számára nem volt két barátjánál kedvesebb ember a világon.

Béni és Tóbiás a jól ismert ösvényen a kert végébe tartott. Egyszer csak Tóbiás halkán pisszentett Béninek, ami azt jelentette, hogy álljanak meg egy pillanatra és várakozzanak egy kicsit, mert Gereben még nem szállt le lebegéséből. Ugyanis Gereben kerek kocsiban élte életét, mivel lábait még kisgyerekként elveszítette egy balesetben. De sohasem bántódott emiatt, nem volt szomorú. Kifejezetten szerencsés embernek érezte magát, mert a hosszú évek során, kocsijában üldögélve olyan képességeket tudott kifejleszteni magában, amilyenek másnak eszébe sem jutnának. Például megtanult lebegni,

olvasott mások gondolataiban, és ha behunyta a szemét, belső látásával a világ végéig is ellátott.

Amikor Gereben leereszkedett kocsijába, Béni és Tóbiás közelebb lépett.

– Isten hozott, drága barátaim, foglaljatok helyet e friss széna-párnán – szólalt meg mosolyogva Gereben.

Úgy áradt belőle a derű, hogy Bénire és Tóbiásra is egyből átragadt.

– Hoztam egy pár fürjtojást születésnapodra – kezdte el Béni.

– Én meg egy felhőjátékot állítottam össze neked – folytatta Tóbiás, és azzal már lábujjhegyre is állt, és olyan hozzáértően úsztatta, tologatta, fújogatta a felhőket az égen, hogy Gereben és Béni csak ámuldozott a fenséges látványtól. Közben Béni madarai is kiszálltak lódenje zsebeiből, és füttyükkel, táncos röptükkel hozzájárultak a művészi mutatványhoz. A három barát nevetése elárasztotta a környéket, és a réseken, a tárt ajtókon, ablakokon át behatolt minden házba, kunyhóba. Olyan jókedv kerekedett mindenfelé, hogy még a falu legmorcosabb, legházsártosabb öreganyja is táncrea perdült, jobb híján a seprűjével.